

Pesachim Sources 28

רא"ש מסכת פסחים פרק א סימן ט

ט [דף ו ע"ב] אמר רב יהודה אמר רב הבודק צריך שיבטל^(א) מיד אחר בדיקתו. היכי מבטל דאמר הכי כל חמירא דאיכא ברשותי דלא חזיתיה ולא בערתיה ליבטיל ולחשיב * כעפרא דארעא^(ב) והוי הפקר ולא דידיה ולא עובר עליו בבל יראה ומ"ט צריך ביטול והלא בדק ופינה כל החמץ שנמצא אי נימא משום פירורין דקים (לן) שלא מצא בבדיקה ונשאר^(ג) ועובר עליו בבל יראה ואף על פי שאינו רואה דהא לא כתיב לא תראה חמץ אלא לא יראה משמע לא יהא לך חמץ במקום הראוי לראיה ואף על פי שאין יודע שהם בביתו מ"מ בל יראה איכא ולכך צריך שיבטל ושוב אין כאן איסור בל יראה. ופריך והא לא חשיבי ומשום פירורין לא צריך ביטול דממילא בטילי והוי הפקר ואין עובר עליהן. אמר רבא גזרה שמא ימצא גלוסקא יפיפיה דדעתיה עילויה כלומר^(ד) חיישין שמא באחת מן הזויות היתה גלוסקא יפיפיה שדעתו עילויה ולא בטלה ממילא ולכך צריך לבטל וכי משכח ליבטליה ולמה הצריכו לבטל בשעת הבדיקה דילמא משכח ליה לבתר איסוריה ולא מצי לבטל ליה דלאו ברשותיה קיימא. דאמר ר' אלעזר משום רבי ישמעאל שני דברים אינן ברשותו של אדם ועשאן הכתוב כאלו הן ברשותו. ואלו הן בור ברשות הרבים. וחמץ משש שעות ולמעלה. [דף ז ע"א] ונבטליה בשית כיון דאיסורא דרבנן עילויה לא מצי מבטל ליה דלא ברשותיה קאי. דאמר רב גידל אמר רב המקדש אשה בחמץ משש שעות ולמעלה אפילו בחיטי קורדנייתא דשרירן ויבישין אין חוששין לקידושין דאיסורי הנאה נינהו. וניבטליה בארבע וניבטליה בחמש כיון דלאו זמן איסורא ולא זמן ביעורא הוא דיילמא מיפשע ולא מבטל ליה. כתב בתשובת רש"י מיד בלילה יבטל ויש שנוהגין לבטל בתחלת שעה ששית בשעת שריפה. ואומר אב"ה^(ה) ששניהם כאחד טובים מדאמר דלאו זמן איסורא ולא זמן ביעורא משמע אי הוה בזמן איסוריה או בזמן ביעוריה שהוא זמן קבוע^(ו) ולא פשע שפיר דמי וכן היה אומר ריב"א והטעם לפי שרגילין לקנות פת ביום^(ז) וגם בפת שיבטל בלילה הוא חוזר וזוכה וגם לא בטל בלילה אלא החמץ שלא ראה ושמא ישאר ממנו כזית. ומה שכתב בתשובת רש"י בתחלת שעה ששית רצונו לומר סוף חמישית קודם שיתחיל איסוריה. והא דתניא היה יושב בבהמ"ד ונזכר שיש לו חמץ בתוך ביתו מבטלו בלבו אחד שבת ואחד יום טוב הך דשבת משכחת לה בי"ד שחל בשבת. והך דיו"ט בתלמיד היושב לפני רבו ונזכר שיש לו עיסה מגולגלת בתוך ביתו ומתיירא שמא תחמץ דקדם ובטיל ליה מקמי דתחמץ אבל לבתר דאחמיצה לא מצי מבטל לה^{**}:

קרבן נתנאל מסכת פסחים פרק א סימן ט

[ג] ועובר. והא דאמרי ריש פ' כל שעה אי אשמועין חיה משום דמצנעה לה ומה מהני אם יסתר במסתרים מ"מ הא עובר על בל יראה. התם איירי שהוא עומד עליהם עד שיאכלם ולא יעלים עיניו מהם עד שיאכלו ויבער המשור וכמ"ש רבינו בפ"ב ס' א'. וע"ש היאך מפרש הצריכותא דקאמר התלמודא וכדרך שפירשתי שם. ובב"ח ס' תל"ד ס"ק ג' הקשה על רבינו הלא חמץ אינו ידוע הוא וי"ל כיון דא"א לבית בלא פירורין וקים לן שלא מצאן בבדיקתו ה"ל כמו חמץ ידוע אבל חמץ שבבית שאינו ידוע כ"ע מודים דאינו עובר עליו אפי' בלא ביטול ע"כ ולא ידעתי מה הכניסו לדוחק זה עם היות שתוס' ר"פ כל שעה ד"ה ואי אשמעין כ"כ דאין עובר כיון שאינו יודע היכן הוא וכן משמע בפ"ק דפריך וכי משכח לה ליבטלה משמע דכל כמה דלא משכח לא עבר על בל יראה ע"כ. אבל רבינו ס"ל מדלא כתיב לא תראה אלא לא יראה משמע לא יהיה לך חמץ במקום הראוי לראות ואף על פי שאינו יודע שהוא בביתו. ומה שהכריחו תוס' כן לפרש שם הצריכותא כבר פירשתי שרבינו דרך בה דרך אחרת. ומה שפריך פה בשמעתין וכי משכח לה לבטלה ס"ל דהכי פריך למה הצריכו לבטל בשעת הבדיקה מסתמא קודם שבא שעת הביעור מכבדין הבית מכל פירורי חמץ ואם יש בזוית גלוסקא יפיפיה ימצאנו להכי פריך וכי משכחת לבטלה. וע"ז משני דלמא אשכח בתר איסורא. משמע דס"ד דמקשן דאשכח קודם זמן איסוריה והתראן ה"ה דהוי מצי לשנויי כיון דאשכחיה בתר זמן איסוריה אף את"ל דיכול לבטלה. מ"מ הבודק צריך לבטלה דאי אשכח בתר זמן איסוריה כבר עבר אבל יראה ואף על פי שלא היה יודע שהוא בביתו. אלא האמת משני דאפי' לבטלה אינו יכול ועובר למפרע בבל יראה אבל התוס' סברי דהא דפריך וכי משכח לבטלה אפי' כי משכח לבתר זמן איסוריה מ"מ אינו עובר כל כמה דלא משכח ולהכי צריך לשנויי דלא מצי לבטל בתר זמן איסוריה:

בית הבחירה למאירי מסכת פסחים דף ו עמוד ב

ותירץ בה גזרה שמא ימצא גלוסקא יפיפיה ודעתיה עילויה כך היא הגירסא בקצת הספרים ופירשו בה ודעתיה עילויה לכשימצאנה למחר לאחר זמן איסורה לאכלה מתוך יפיה שאם משום בל יראה אין בל יראה ביום ארבעה עשר אלא שמא יתן דעתו לאכלה ועכ"פ אתה צריך לפרשה במזיד שאם בשוגג הרי אף בביטול כן אלא במזיד וזה שתפש לשון יפיפיה שמא מתוך יפיה יבא לידי כך הא משבטל אין לחוש לכך ולא שהבטול יקל איסור אכילתו חלילה וחס אלא שמאחר שביטלו כבר שמהו עפר והמאיסו על עצמו ויש שואלין בה וכי ברשיעי עסקינן ואם תפרש ודעתיה עילויה להנאתה אף זה איסור גמור הוא ואף בארבעה עשר משש שעות ולמעלה ועוד לדעת זה היאך שאל בה וליבטלה כי

משכח לה והרי אתה חושש עליו שיאכלנה או שיהנה בה ומתוך כך מפרשים בה לגירסא זו שמא ימצא גלוסקא יפיפיה ביום טוב שיש בו איסור בל יראה ובשעת מציאה הוא חס על יפיה ונותן לב להשהותה מעט עד שיתישב דעתו עליה להכריח טבעו מצד המצוה ובאותו שהות עובר משום בל יראה ובל ימצא אבל כשאינה יפה ודאי יבערנה תכף לראייתה בלא שום שהות בעולם אבל מתוך יפיה תמה עליה ונותן לב אם יש צד היתר בשהייתה ולפיכך צריך בטול ומכיון שבטלה אינו עובר עוד בשהייתה ולא עוד אלא שמאחר שעשאה לעצמו כעפר כל חמץ מאוס אצלו ואין לחוש לנתינת לב עליה אף לשהייה מועטת ותקנתא לרשיעי אין כאן שהרי אין חושדין אותו אלא לנתינת לב עד שיתישב דעתו על המצוה ולא נשארה קושיא אלא שמן התימה היאך מוצא גלוסקא יפיפיה אחר שבדק יפה יפה וא"כ תקנתא לרשיעי הוא שכל הנותן לב לבדוק יפה אינו מניח גלוסקא יפיפיה ומ"מ אפשר שמצאה במקום שלא הוזקק לבדוק בו כגון במקום שאין מכניסין בו חמץ שמתוך יפיה הוצנעה במקום שאין הרגל מצוי לשם אלא שמ"מ קשה יפרש אף בזו ועוד היאך שאל וליבטלה כי משכח לה והרי אתה חושש שישנהנה עד שיתישב דעתו והיאך יבטלנה:

חידושי הרמב"ן מסכת פסחים דף ד עמוד ב

והיינו שמא ימצא גלוסקא יפיפיה דדעתיה עילוה כלומר שהיה דעתו עליה מתחלה ולא הוציאה מדעתו, למעוטי פירורין שאין אדם מחשב אותם לפיכך אינו עובר עליהן וכל שכן חמץ שביטלו, ורש"י פירש דדעתיה עילוה חשובה היא בעיניו וחס עליה ומשהא אותה אפי' רגע ונמצא עובר עליה בבל ימצא, סובר הרב ז"ל שאף כשלא ביטל אינו עובר אלא כשנתן דעתו עליה ורוצה בקיומה לאחר זמן הביעור, והפריז על המדה, אלא כל שלא נתן דעתו על החמץ לבטלו עובר הוא, דדעתיה עילוה מעיקרא קאמר לאפוקי פירורין דמאיליהן בטילי, ועוד שאם נתן דעתו עליה לאחר זמן האיסור וחס עליה ומשהא אותה אפי' רגע אף על פי שביטל עובר, בין שתהא גלוסקא זו הפקר או יאוש, ומ"מ כיון שרוצה בה נעשית שלו דחצירו של אדם קונה לו דבר תורה, וא"ת אין זכייה באיסורי הנאה, והא לענין ע"ז אמרינן (ע"ז מ"ב א') גזירה דילמא מגבה והדר מבטלה והויא לה ע"ז ביד ישראל וכל ע"ז ביד ישראל אין לה בטלה עולמית, וכל שכן חמץ שאין ב

רמב"ם הלכות חמץ ומצה פרק ג הלכה ח

לפיכך אם לא ביטל קודם שש ומשש שעות ולמעלה מצא חמץ שהיה דעתו עליו והיה בלבו ושכחו בשעת הביעור ולא ביערו הרי זה עבר על לא יראה ולא ימצא שהרי לא ביער ולא ביטל, ואין הבטול עתה מועיל לו כלום לפי שאינו ברשותו והכתוב עשהו כאילו הוא ברשותו לחייבו משום לא יראה ולא ימצא, וחייב לבערו בכל עת שימצאו, ואם מצאו ביום טוב ט כופה עליו כלי עד לערב ומבערו, ואם של הקדש הוא אינו צריך לכפות עליו כלי שהכל פורשין ממנו. +/השגת הראב"ד/ לפיכך אם לא ביטל קודם שש ומשש ולמעלה מצא חמץ הרי זה עובר על לא יראה ולא ימצא. א"א אולי סובר זה המחבר שהוא עובר משש שעות ולמעלה בלא יראה ולא ימצא ואינו כן דשבעת ימים כתיב. +

רא"ש מסכת פסחים פרק א סימן ט

כתב בתשובת רש"י מיד בלילה יבטל ויש שנוהגין לבטל בתחלת שעה ששית בשעת שריפה. ואומר אני^(ה) ששניהם כאחד טובים מדאמר דלאו זמן איסורא ולא זמן ביעורא משמע אי הוה בזמן איסוריה או בזמן ביעוריה שהוא זמן קבוע^(ו) ולא פשע שפיר דמי וכן היה אומר ריב"א והטעם לפי שרגילין לקנות פת ביום^(ז) וגם בפת שיבטל בלילה הוא חוזר וזוכה וגם לא בטל בלילה אלא החמץ שלא ראה ושם ישאר ממנו כזית. ומה שכתב בתשובת רש"י בתחלת שעה ששית רצונו לומר סוף חמישית קודם שיתחיל איסוריה. והא דתניא היה יושב בבהמ"ד ונזכר שיש לו חמץ בתוך ביתו מבטלו בלבו אחד שבת ואחד יום טוב הך דשבת משכחת לה ביי"ד שחל בשבת. והך דיו"ט בתלמיד היושב לפני רבו ונזכר שיש לו עיסה מגולגלת בתוך ביתו ומתיירא שמא תחמיץ דקדם ובטיל ליה מקמי דתחמיץ אבל לבתר דאחמיצה לא מצי מבטל לה: **

תלמוד בבלי מסכת פסחים דף מה עמוד א

משנה. בצק שבסידקי עריבה, אם יש כזית במקום אחד - חייב לבער, ואם (לא) +מסורת הש"ס: [לאו] + - בטל במיעוטו. וכן לענין הטומאה, אם מקפיד עליו - חוצץ, ואם רוצה בקיומו - הרי הוא כעריבה.

תלמוד בבלי מסכת פסחים דף מה עמוד ב

אמר עולא: לא אמרן אלא בעריבה, אבל בבית - חייב לבער. מאי טעמא - דזימנין דכניש להו, ונפלי גבי הדדי

מהר"ם חלאווה מסכת פסחים דף ו עמוד ב

מאי טעמא אילימא משום פירורין הא לא חשיבי. וא"ת והא אמרינן לקמן גבי בצק שבסדקי עריבה אם יש כזית במקום אחד חייב לבער ואם לאו פטור ואמר עולא עלה לא שנו אלא בעריבה אבל בבית אפי' פחת מכזית נמי זמנין דמכנשי ונפלי אהדדי. א"ל התם בעיס' דאי מכנשא הוה ליה כזית שלם במקום אחד אבל הכא בפירורין דפת לא. אלא אמר רבא שמא ימצא גלוסקא יפיה דדעתיה עליה. פירש"י ז"ל דדעתיה עליה חשובה היא בעיניו וחס עליה ומשהה אותה אפי' רגע נמצא עובר בבל יראה ובל ימצא. נראה מדבריו דדוקא משנתן דעתו להשהותו הא לאו הכי אפי' כשלא ביטל אינו עובר והא ליתא דכל שלא בטל מסתמא עובר עליו ועוד דבנותן דעתו עליה אפי' בעל/בטל/ עובר דחצרו זכתה לו אף על גב דאיסורי הנאה נינהו מההיא דע"ז כדאמרן לעיל. ועוד דמשמע דטעמא דחס עליה ואילו מבטלה מיד הא מבטלה תו לא עבר. והא ליתא דלבתר אסוריה תו לא מצי מבטל לה. אלא ה"פ דעתיה עליה בתוך השנה וחשיבא ולא בטלה כפירורין.

חידושי הריטב"א מסכת פסחים דף ז עמוד א

וכתב הרי"ט ז"ל ויש מגדולי הדור מחמירין בעצמן וחוששין ביום י"ד לקרקע הבית שנופלין שם פירורין ולא אפשר למיבדק שפיר וכובדין אותו וחוששין דלא אמרינן חזקתו בדוק ומביאין שם תרנגולין לאכול פירורין, והא ודאי לאו מילתא היא דמשום פירורין לא חשיבי ובטלי ואי משום פת חשוב דלא בטיל בההיא כו"ע חזקתו מתכבד.

מהר"ם חלאווה מסכת פסחים דף מה עמוד א

אמר רב יהודה אמר שמואל לא שנו אלא במקו' שאין עשוי לחזק אבל במקום העשוי לחזק אינו עובר מכלל דפחות מכזית אפילו במקום שאין עשוי לחזק אינו חייב לבער. ולא ידך לישנא אמרינן דבמקום שאין עשוי לחזק אפילו פחות מכזית חייב לבער. ומדקאמר חייב לבער משמע דחייב מדאורייתא ואף על גב דפחות מכזית הוא דילמא מדמי' השבתה לאכילה מה אכילה קיי"מ"ל חצי שיעור אסור מן התורה אף השבתה נמי. מיהו איסור' הוא דאיכא אבל מלקות ליכא דלא עדיפא השבתה מאכיל' והא דקתני בברייתא חוצץ ועובר פי' מתבער וכדאמר' לעיל (ח"י). ופירש"י ז"ל מקום העשוי לחזק בשולי העריבה שצריך לחזקו ולהדקו כדי שלא יצאו המים דרך שם. ומקום שאין עשוי לחזק אפי' בדפנות. ולשינא קמא כזית בשוליים אינו חייב לבער בדפנות חייב לבער פחות מכזית אפי' בדפנות אינו חייב לבער. ולשינא בתרא כזית בכל מקום מבער פחות מכזית בשוליים אינו מבער בדפנו' מבער. ואמר' קשיין אהדדי ולא לאקשוין ברייתא אברייתא קאמר הכי דהא תנאי נינהו כדאשכחן בכוליה תלמודא אלא הכי קאמר כיון דאקשוין אהדדי כמאן מינייהו עבדי'.

שו"ת חכם צבי סימן פו

וגם ראייתו מפ' אלו עוברין דפחות מכזית אין צריך ביעור אינה מוסכמת דהתינח לדעת הרא"ש ז"ל שם אבל לדעת מפרשי' אחרים מ"ש הרמב"ם ז"ל הואיל והוא דבוק בכתלי' הוא בדוקא ולכן אין צריך לבערו אבל בשאינו דבוק בכתלים אפי' בפחות מכזית צריך לבערו. /רצ"ה לוינ' +נ"ב וכן הקשה בס' חק יעקב ותמיהני על הגאונים ז"ל דהגאון ת"ה מדר"י על ר"י אקשי ולכך כתב וסיים ור"י מייתי ראי' וא"כ לשיטתיה דר"י מיהת שפיר אוכח+ וכן יפרשו כל אותן השנויים במשנתנו ובברייתא ומאי דאתמר בגמ' דפחות מכזית א"צ לבער היינו דוקא בדבוק בכתלי' הבית או בדופני הכלים אבל בעיני' אפי' בפחות מכזית צריך לבערו וזה ודאי מסתייע ממאי דקיי"ל חצי שיעור אסור מה"ת משום דחזי לאיצטרופי וה"נ חצי זית חזי לאיצטרופי אלא שכשהוא דבוק לכתלים או לדפנות הכלים נתבטל ונעשה כעץ בעלמא ולא ידך דס"ל דאפי' אינו דבוק /אין/ צריך לבערו יש לומר דשאני איסורי אכילה דאית לן קרא דכל חלב וכדאי' בריש פרק בתרא דיומא וכבר תירצו התוס' שם למאי איצטרך סברא וקרא ע"ש ולפי"ז בכל שאר איסורי תורה כגון התולש שער א' בניזיר או בשבת או מוציא פחות מכשיעור אין בו איסור תורה כלל דטעמא דחזל"א לחוד לא מהני א"נ יש לומר דאף דבכל האסורין פחות מכשיעור נמי אסור מה"ת היינו דוקא בעושה מעשה שמחשיבו לאותו פחות מחצי שיעור אבל בחמץ פחות מכזית שאינו עושה מעשה אלא מניחו בביתו ואינו מבערו כיון שאינו עושה דבר שמראה בו שמחשיבו לא אמרינן ביה חזי לאיצטרופי

שו"ת שאגת אריה (ישנות) סימן פא

דאינו עובר בבל יראה ובל ימצא אלא בכזית דווקא כדתנן ברפ"ק דביצה ובפחות מכזית אפי' איסורא דרבנן נמי ליכא כדמוכח כולה שמעתא דבצק שבסידקי עריבה דפ' א"ע (ד' מה).⁹² ובע"כ צ"ל כן לסברת ר"י דס"ל דבל יראה ובל ימצא ה"ל לאו הניתק לעשה וא"כ אין לוקין עליהן אפי' בעשה מעשה ואי ס"ד דפחות מכשיעור דהיינו פחות מכזית אסור מה"ת לענין בל יראה ובל ימצא כמו בכל איסורים שבתורה דקיי"ל כר"י דאמר ברפ"ב דיומא (דף עד) חצי שיעור אסור מה"ת א"כ אין לחלק בין כשיעור לפחות מכשיעור ושניהם שוין שאסורים מה"ת בכזית ואין לוקין עליהם א"כ תקשה לך

הא דרפ"ק דביצה דתנן בש"א שאור בכזית וחמץ בככותבת ובה"א זה זזה בכזית ואמרי' דלענין אכילה כ"ע ל"פ דזה זזה בכזית כי פליגי לענין ביעור מנ"מ בהא פלוגתא בכמה שיעורא דשאור לענין ביעור כיון דלעולם אפי' בשיעורא רבא אין לוקין עליו ולענין איסורא אפי' בכ"ש אסור מה"ת אלא ודאי ש"מ דבפחות מכשיעור אפי' איסורא גרידא נמי ליכא והשתא נ"מ טובא בהאי שיעורא. ונראה לי ליתן טעם לדבר דמ"ש לענין בל יראה דליכא איסורא כלל בפחות מכשיעור משא"כ בכל האיסורים משום דאמרינן התם דהא דחצי שיעור אסור מה"ת היא משום דחזי לאיצטרופי איסורא קאכיל וה"ט לא שייך אלא באיסורי אכילה דקיי"ל אם אוכל כזית בכדי שיעור אכילת פרס מצטרף וחייב עליו הרי שאם אכל עכשיו כל שהוא כשיחזור ויאכל בכדי אכילת פרס עד שישלים עמו לשיעור כזית נמצא האי כל שהוא שאכל כבר באיסורא אכל למפרע דהא איהו מצטרף ומשלים לשיעור אכילה אבל גבי בל יראה דאפי' אם ישלים לבתר זמן לשיעור כזית אינו עובר אלא על מכאן ולהבא כ"ז ששהה אצלו פחות מכזית ליכא איסורא כלל למפרע אפי' לבתר שהשלימו לכזית אינו עובר על שהיות פחות מכשיעור כלל דלשעבר אלא על להבא משעה שהשלים לשיעור וכיון דא"א לעולם שיבא לידי איסור על שהייה זו של פחות מכשיעור לענין בל יראה למפרע לית לן בה ואף על גב דיליף התם לחצי שיעור מקרא דכל חלב מ"מ עיקר טעמא הוא משום דחזי לאיצטרופי איסורא קא אכיל וכמ"ש שם התוס'. הרי נתברר דאפי' את"ל דלאו דבל יראה הוי ליה ניתק לעשה דתשביתו מ"מ אפי' במשהה ע"מ לבערו אפ"ה עובר על בל יראה ובל ימצא וכדעת רש"י ז"ל וכדמוכח מדברי כל הפוסקים ז"ל ומדברי התוס' עצמן וכמ"ש וכ"ש למאי דיתבאר בסי' שאח"ז דאין לאו בל יראה ובל ימצא ניתק לעשה כלל דליתא להאי סברא:

ר"ן על הרי"ף מסכת פסחים דף א עמוד א

ומהו ענין בטול זה מוכח בגמ' (שם) גבי הא דאמרי' הבודק צריך שיבטל דביטול מדין הפקר הוא והיינו דמייתנין עלה (שם) ההיא דסופי תאנים דההיא מתורת הפקר נגעו בה

תוספות מסכת בבא קמא דף כח עמוד א

זה זזה פאה לפוטרו מן המעשר כדתניא כו' - ומייתי ראייה דבשביל שחזר וזכה בו לא מחייבינן כיון דמתחילה פאה גמורה היתה ונפטרה ופאה דמיפטרה מן המעשר לא מטעם הפקר דהא תנן במסכת פאה (פ"ו מ"א) ב"ש אומרים הפקר לעניים הפקר וב"ה אומרים אין הפקר עד שיפקיר אף לעשירים כשמיטה אלא היינו טעמא דמיפטרה כדדרשינן בספרי ובא הלוי כי אין לו חלק ונחלה עמך יצא זה שיש לו חלק ונחלה עמך שאם הוא לוי עני נוטל פאה וטעמא דב"ש דילפי מפאה דכתיב לעני ולגר תעזוב אותם מה ת"ל תעזוב אותם יש לך עזיבה אחרת שהיא כזו כגון הפקר לעניים ולא לעשירים ובית הלל ילפי משביעית דכתיב תשמטנה ונטשתה מה תלמוד לומר ונטשתה יש לך נטישה אחרת שהיא כזו כגון הפקר לעניים ולעשירים.

משנה מסכת מעשרות פרק א משנה א

[*] כלל אמרו במעשרות כל שהוא אוכל ונשמר וגדוליו מן הארץ חייב במעשרות